

باسمه تعالی

خلاصه سند تحول بنیادین

فصل اول: کلیات (تعریف کلید واژه ها)

- ۱- نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی: مهمترین عامل انتقال فرهنگ اسلامی و مسئول آماده سازی دانش آموزان برای تحقق حیات طیبه در همه ابعاد - تربیت یافتگان این نظام شایستگی های لازم برای درک و اصلاح مداوم موقعیت خود و دیگران را براساس نظام معیار اسلامی کسب می کنند.
- ۲- تعلیم و تربیت: فرآیندی تعاملی، تدریجی، یکپارچه و مبتنی بر نظام معیار اسلامی است که هدایت افراد رابه سوی آمادگی برای تحقق آگاهانه و اختیاری مراتب حیات طیبه فراهم می کند.
- ۳.ساحت های تعلیم و تربیت: تعلیم و تربیت اعتقادی، عبادی، اخلاقی، اجتماعی، زیستی و بدنی، زیبا شناختی و هنری - اقتصادی و حرفه ای - علمی و
۴. نظام معیار اسلامی: مبانی و ارزش های مبتنی بر دین اسلام ناب محمدی یا سازگار با آن، مشتمل بر سلسله مراتبی از ارزش هاست که ناظر به همه ابعاد زندگی انسان است. چون دین اسلام به همه عرصه های اجتماعی، فردی، دنیوی، اخروی، مادی و معنوی توجه دارد.
۵. شایستگی های پایه: مجموعه ای ترکیبی از صفات و توانمندی های فردی و جمعی که به جنبه های هویت عقلانی، عاطفی، ارادی و علمی اشاره می کند که تربیت شوندگان باید این صفات و توانمندی ها را کسب کنند.
۶. هویت: برآیند مجموعه ای از بینش ها، باورها، گرایش ها، اعمال و صفات آدمی است که می تواند ثابت نباشد و متاثر از شرایط اجتماعی باشد.
۷. معلم و مربی: کسی که رسالت تربیت دانش آموزان را در نظام تعلیم و تربیت بر عهده دارد.
۸. جامعه اسلامی: اجتماعی است که بر اساس توجه به خدا و تسلیم و رضا در برابر وی استوار است نه بر روابط نژادی و قبیله ای و ارتباط در این جامعه به ارزش های انسانی و اخلاقی، معرفت محبت و اطاعت از خدا معطوف است.
۹. سنین لازم التعلیم: سن آموزشی رسمی ۵ سالگی است. اما سن افراد لازم التعلیم طبق قانون مشخص می شود.
۱۰. حیات طیبه: وضع مطلوب زندگی بشر در همه ابعاد و مراتب که بر اساس نظام معیار اسلامی است. یکی از مشخصات اصلی حیات طیبه تکیه بر ارزش های غایی، قرب الی الله است.
۱۱. چشم انداز: معرفت وضع مطلوب: معرفت وضع مطلوب دستیافتنی است. این چشم انداز براساس اسناد بالادستی، قانون اساسی و سیاست های کلی نظام است. سند چشم انداز بیست ساله تعلیم و تربیت در افق ۱۴۰۴ ترسیم می شود.
۱۲. نظام دوری: عبارت است از همراهی معلم با دانش آموزان در چندپایه تحصیلی

(در سند ۳۰ مورد است)

فصل دوم (بیانیه ارزشی ها)

گزاره های ارزشی: بایدها ونبایدهای اساسی است که لازم است تمام اجزاء و مولفه های نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی هماهنگ با آنها بوده و همه سیاست گزاران و کارگزاران پای بند به آنها باشند این ارزشها براساس آموزه های قرآن کریم و سنت پیامبراکرم، قانون اساسی - رهنمودهای رهبرکبیر حضرت امام خمینی و مقام معظم رهبری و سیاست های کلی تحول نظام آموزشی تهیه شده است.

گزاره های ارزشی نظام تعلیم و تربیت عبارتنداز:

- ۱- آموزه های قرآن کریم
- ۲- آموزه های بنیادین مهدویت و انتظار
- ۳- میراث نظری و عملی امام خمینی

۴- فرآیند تعلیم و تربیت در تمام ساحت ها

۵- هویت شناخت مدار

۶- سلامت جسمانی

۷- وطن دوستی و افتخار به ارزش های اصیل و ماندگار

۸- گرایش به زبان ادبیات فارسی

۹- مسئولیت پذیری

۱۰- روحیه کارآفرینی

فصل سوم (بیانیه ماموریت)

آموزش و پرورش ماموریت دارد با تاکید بر شایستگی های پایه ، زمینه دستیابی دانش آموزان در ۱۲ سال تحصیلی به مراتبی از حیات طیبه در ابعاد فردی ، خانوادگی ، اجتماعی و جهانی را بصورت نظام مند ، همگانی و عادلانه فراهم سازد.

فصل چهارم (چشم انداز)

نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی در افق ۱۴۰۴ ، مبتنی بر نظام معیار اسلامی ، فرهنگ و تمدن اسلامی ، ایرانی ، زمینه ساز جامعه جهانی عدل مهدوی (عج) و برخوردار از توانمندی های تربیتی ممتاز در سطح منطقه ، دارای تعامل سازنده با دیگر نظام های تعلیم و تربیت جهان ، توانمند در زمینه سازی برای شکوفایی فطرت و استعدادها ، برخوردار از مربیان و مدیران مومن ، خواهد بود

- مدرسه در افق چشم انداز ۱۴۰۴ جلوه ای است از تحقق مراتب حیات طیبه ، کانون عرضه خدمات و فرصت های تعلیم و تربیتی - زمینه ساز درک و اصلاح موقعیت توسط دانش آموزان

ویژگی های مدرسه : (۱۵ ویژگی در سند)

۱- تجلی بخش فرهنگ غنی اسلامی و انقلابی

۲- برخوردار از قدرت تصمیم گیری و برنامه ریزی

۳- تامین کننده نیازهای فردی و اجتماعی و محیط اخلاقی

۴- برخوردار از مربیان دارای فضایل اخلاقی

۵- مبتنی بر رویکرد مدیریتی نقدپذیر و مشارکت جو

۶- برخوردار از بهره فناوری آموزشی

۷- دارای تعامل اثر بخش با مساجد و دیگر نهادها

فصل پنجم (هدف های کلان)

۱- تربیت انسانی موحد ، مومن و معتقد - متعهد به مسئولیت ها - عاقل - حقیقت جو - عدالت خواه - صلح جو - قانون مدار و ...

۲- ارتقای نقش نظام تعلیم و تربیت رسمی

۳- گسترش و تامین همه جانبه عدالت آموزشی و تربیتی

۴- برقراری نظام اثربخش و کارآمد مدیریت

۵- افزایش مشارکت اثربخشی همگانی

۶- ارتقای اثربخشی و کارایی

۷- کسب موقعیت نخست تربیتی در منطقه و ارتقاء جایگاه تعلیم و تربیت

فصل ششم (راهبردهای کلان) (توجه : راهبردهای کلان براساس هدف های کلان نوشته شده)

۱- استقرار نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی

۲- نهادینه کردن نگاه یکپارچه ، به فرآیند تعلیم و تربیت

۳- ابتیاء فرآیند طراحی ، تدوین و اجرای اسناد تحولی زیر نظام ها

۴- توسعه و نهادینه سازی عدالت آموزشی و تربیتی در مناطق کشور

۵- تقویت و نهادینه سازی مشارکت اثربخش و مسئولیت پذیری مردم و ...

۶- گسترش و تعمیق فرهنگ پژوهش و ارزشیابی و ...

۷- بهره مندی هوشمندانه از فناوری های نوین

۸- تعامل اثربخش و فعال نظام تعلیم و تربیت با سایر نهادها

۹- استقرار مدیریت اثربخش

۱۰- ارتقاء جایگاه نظام تعلیم و تربیت

۱۱- ارتقاء معرفت و بصیرت دینی و سیاسی و... معلمان و دانش آموزان

۱۲- بازنگری و بازسازی ساختارها

۱۳- توسعه مستمر شایستگی ها و توانمندی ها اعتقادی ، تربیتی، علمی و حرفه ای فرهنگیان

۱۴- توسعه ظرفیت ها و توانمندی های آموزشی و پرورشی برای حضور در صحنه های بین المللی و ...

۱۵- ارتقاء جایگاه علم و علم آموزی...

فصل هفتم (هدف های عملیاتی و راهکارها) (راهکارها براساس اهداف زیر نوشته شده) (درسند ۲۳ مورد است)

۱- پرورش تربیت یافتگان

۲- تعمیق تربیت و آداب اسلامی ، تقویت اعتقاد و التزام به ارزش های انقلاب اسلامی

۳- ترویج و تعمیق فرهنگ حیا ، عفاف و حجاب متناسب با قابلیت ها و ظرفیت های نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی

۴- تقویت بنیان خانواده و کمک به افزایش سطح توانایی ها و مهارت های خانواده و...

۵- تامین و بسط عدالت در برخورداری از فرصت های تعلیم و تربیت با کیفیت و...

۶- تنوع بخشی به محیط های یادگیری در فرآیند تعلیم و تربیت

۷- افزایش نقش مدرسه به عنوان کانون پیشرفت محلی و...

۸- افزایش مشارکت نظام تعلیم و تربیت در رشد تعالی کشور

- ۹ - جلب مشارکت ارکان سهیم و موثر و بخش عمومی و غیردولتی در تعلیم و تربیت
- ۱۰ - ارتقای منزلت اجتماعی و جایگاه حرفه ای منابع انسانی یا تاکید بر نقش الگویی و جایگاه معلم
- ۱۱ - باز مهندسی سیاست ها و باز تنظیم برنامه درسی تربیت معلم
- ۱۲ - برقراری الگوی جبران خدمات و تامین رفاه نیروی انسانی در خور منزلت فرهنگیان
- ۱۳ - افزایش نقش شوراهای آموزش و پرورش استان
- ۱۴ - ایجاد و متناسب سازی فضاهای تربیتی با ویژگی ها و نیازهای دانش آموزان و اقتضائات فرهنگ اسلامی

فصل ۸ (چهارچوب نهادی و نظام اجرای تحول بنیادین آموزش و پرورش)

بخش اول : سیاست گذاری ، نظارت و ارزیابی در سطح کلان

بخش دوم : برنامه ریزی و نظام اجرایی

بخش سوم : نحوه ترمیم و به روزرسانی سند تحول